

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nerancate nu se pri-
mesec. Manuscrise nu se re-
trimite.
BITONILE DE ANUNCIURI:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Budolfu Mosse, Haasenstem & Vogler
(Otto Mats), Heinrich Schalek, Alois
Kerndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dun-
berger, Anton Meisel, Eckstein Bernad:
în Frankfurt: G. L. Danks; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o seriă
garmondă pe o colona 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
seria 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL Ț LII.

„Gazeta” este în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
șes: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplu 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atâtă abonamentele câtă și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 278.

Brașov, Joi 14 (26) Decembrie

1889.

Brașov, 12 (24) Decembrie 1889.

Răspunsul ministrului- preșe-
dinte austriac Taaffe la interpe-
larea deputatului german Plener,
cu privire la dreptul public
boem, a dat o erăși ocaziune fo-
lor unguresci de a lua pozițiune
în contra Cehilor și chiar de a
amenința cu intervenirea guver-
nului unguresc, decât contele
Taaffe n'ar pune capetă aspirați-
unilor cehe.

Foia tisaistă „Pester Lloyd”
dice, că prin recunoscerea drep-
tului public boem, a căreia ur-
mare neapărată ar fi încoronarea
Monarchului ca rege al Boemiei,
s'ar săpa bazele dualismului și
că stabilirea dreptului public
boem însemnăză revoltarea Aus-
triei. Cu cunoscuta îngâmfare,
foia din vorbă cere, ca guvernul
austriac să declare, decât recu-
nosce ori nu un drept public
boem.

Guvernamentalul „Nemzet”
nu e nici el mulțămît cu răs-
punsul lui Taaffe, pentru că în-
curajăză toate aspirațiunile. Or-
ganizarea dualistică a monarchiei,
dice foia amintită, nu permite, ca
Boemia să se separeze de Austria
și să ia caracterul unui regat
de sine stătător.

Tot pe această cordă cântă și
foile opozițiunii unguresci. Ast-
fel „Budapester Tagblatt”, or-
ganul opozițiunii moderate apo-
nyiste, ar fi dorit, ca ministrul
Taaffe să le fi dat Cehilor a
înțelege, că aspirațiunile lor au
o graniță, peste care nu pot trece,
și anume acolo, unde poate veni
în întrebare dualismul. Și decât
prin acel răspuns, dice foia
din vorbă, aspirațiunile cehe s'ar
simți încurajate în viitor, atunci
va fi rëndul Ungariei, să le adre-
seze Cehilor la timpul potrivit

și cu puterea cuvenită acestor cu-
vânt.

La espectorările foilor ungu-
resci, răspund la rëndul lor
foile cehe precum se cuvine. Ast-
fel „Narodni Listy” le strigă șo-
vinistilor unguresci să nu uite, că
Ungaria nu e modelul unui stat
modern față cu propriile sale naționa-
lități și că toate espectorările fo-
lor unguresci asupra raporturi-
lor din Austria urmăresc scopul
de a abate opiniunea publică dela ra-
porturile din Ungaria.

Foia cehe a lovită cuiul în
cap și astfel de loviturile simt
cumplită șovinistii unguresci, cari
în asemenea casuri se feresc a în-
tra în discuțiune, de trică să nu se
mai ridice vëlul, care acopere a-
dâncea rană, ce au pricinuit o ju-
mătății de dincă a monarchiei
prin falsul lor liberalism, prin
absolutismul constituțional ungu-
resc, care nu recunosc altor
naționalități dreptul de a își des-
volta limba și naționalitatea și
de a se împărtași la foloșele sta-
tului deopotrivă cu ei.

Dér ori-cât s'ar sbuciuma
șovinistii unguresci, dușmanii egalei
îndreptăți naționale, ei nu vor
pute pune stavilă realizării drep-
telor aspirațiunii ale naționalită-
ților din Austria, cari nu vin
în conflict cu interesele de viață
ale monarchiei.

Amenințarea foilor unguresci
cu intervenirea Ungariei e ridiculă,
după- ce ministrul Taaffe a de-
clarat, că aspirațiunile cehe nu
sunt anticonstituționale, și că, cum
s'a schimbat constituțiunea la
1867, când s'a plămădit dualis-
mul, se poate schimba și de aci
înainte pe cale legală, numai să
sosescă timpul potrivit.

Contele Taaffe scie bine, că
au trecut vremurile, d'a se mai

proclama supremația unei rase și
de a i-se subjugă celelalte. El
scie bine, că nici o putere din
lume nu poate opri în cursul ei
desvoltarea naturală a popo-
relor și a statelor, și că ori-ce abatere
forțată a cursului desvoltării pe
o cale nenaturală e un pericol,
ale cărui urmări sunt necalu-
labile.

Pote că va fi prea târziu, când
vor înțelege și vor pătrunde șo-
vinistii unguresci acesta. Dér fi-
care dorme cum își așterne și cu-
lege ceea ce semănă, pace și li-
nise, ori vântu și furtună.

DIN AFARĂ.

Nota lui Salisbury către guvernul portugez.

Nota lui Salisbury îndreptată către
guvernul din Lissabona în afacerea în-
cercăturii din Africa sud-orientală, după
cum spun telegramele din străinătate,
e redactată în tonu forte hotărîtă. Foile
guvernamentale încep a judeca lucrul
cu mai mult liniște. „Standard” într'un
prim articol declară, că Anglia nu do-
resce să constringă pe „impotentă” Por-
tugalia cu armele spre ajungerea scopu-
lui său, și nici că va încredința cestiu-
nea unei comisii de arbitriu. O tele-
gramă din Capetown însă asigură, că
guvernul englez a trimis trei mari
nave de război în sinul Delagoa. De
altă parte corespondentul din Lissabona
al diarului „New-York Herald” scrie,
că ministrul de externe portugez Bar-
ros Gomez a declarat, că Portugalia
e hotărîtă a-și apăra cu arma dreptul
său. La întrebarea, că unde se va în-
tâmpla atacul cu Anglia, ministrul a
răspuns, că în provincia Mashona; mi-
nistrul portugez însă speră, că solu-
țiunea încercăturii se va face prin o
comisiune de arbitriu. Până atunci însă
și guvernul portugez a trimis la Zam-
besi două mari nave de război, er alte
două nave, ce se construiesc, sunt des-
tinate pentru Nyassa.

Noul rege din Samoa.

Se telegrafiază, că Maliteoa a fost
aclamat de rege în Samoa și că el
a fost recunoscut de consuli Germa-
niei, Angliei și Statelor Unite. Cu câț-
va ani înainte de asta Maliteoa a fost
prins de guvernul german, și a fost
dus și deținut multă vreme în Ka-
mern, dér, pe baza deciziunilor confe-
renței samoane din Berlin, a fost li-
berat și dus pe o navă germană în
Samoa cu scopul ca să lă ridice erăși
pe tron. În timpul însă cât a fost
prisonier, locuitorii din Samoa au ales
de rege pe Matasaa, care n'a fost re-
cunoscut de Germania, și așa ei acla-
mară erăși pe Maliteoa.

Războiul de comunicațiă contra Sârbiei.

Diarele austro-ungare, stau, care pre-
cum se dice, în serviciul „internațio-
nalei de aur”, își dau silința a amări
opiniunea publică în Austro-Ungaria în
contra Sârbiei, și mai ales a face pe
oficiul de externe din Viena să ia măs-
uri în contra guvernului sârbesc, fi-
indcă acesta, pe temeiul unor ilegali-
tăți făcuse, în contra tractatului esistenț
a luat monopolul sării în Sârbia din
mânilor băncii austro- englese, care lă
avea în arendă. Deore-ce însă oficiul
de externe vienez nu se va lăsa a fi
înduplecat să amenințe cu război pe
Sârbia, din parte interesată s'a ivit
propunerea, de a deschide și în contra Sâ-
rbiei un fel de război de comunica-
țiune. Când deunăzile reprezentanții
căilor ferate austro-ungare au voit să
delibereze erăși asupra unei convențiunii
(legături) de tarife cu căile ferate orien-
tale, care s'a întârziat din pricina so-
cietății br. Hirsch, reprezentanții Sâr-
biei nu s'au dus la deliberare, și din
causa aceasta, se cere cu totă serio-
sitatea, să se eschiță căile ferate sârbesci
ale statului din convențiunile căilor fe-
rate și se fiă proscrie. Pentru reali-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Istoria se repetesce.

(Fine.)

Din motiv, că arhivul metropolita-
n din Blășiu s'a nimicit la anul 1849,
s'ar pute întregi unele evenimente de
interes pentru istoria poporului român
chiar din arhivul Vicariatului din Șim-
leu. S'ar pute da câte de urmă: Ce-a
greșit protopopul Șuluțiu la anul 1836,
când Guvernul a vrut să i impună
„perpetuum silentium” (vechică tăcere.)

Aci românimea totă întrăbă: Ce-a
greșit protopopul Berinde? Aci e ușor
să ntrebe; avem numeroșe diare și un
public cetitor, setos de progres și
zeleș pentru binele nămului românesc.
La anul 1836 un singur diar român
nu era, din diare deci nu putem afla,
cum s'a petrecut lucrul, când fu pro-
vocat Episcopul Lemeni, ca să im-
pună protopopului Șuluțiu „perpetuum
silentium”, pentru că dănsul avu cura-
giul a apăra pe „Moși” și lupta lor
seculară, care s'a terminat cu scanda-
lodrama din 19 Ianuarie 1887, când fu
arestat Varga Catalina, în ziua de sfântă
apăbotăză.

Ar fi interesant a ști: cum s'a pur-
tat episcopul Lemeni față cu acel
protopop „agitator”? Nu cred să i-se
fi întâmplat ceva rău protopopului,
din simplă cauză, că în luna lui Mai 1836
ilă aflăm deja ca vicariu în Șimleu.

Tot de interes național ar fi, să
se scie: Cum s'a petrecut lucrul și ce
pedepsă a primit dela episcopul său
vicarul Șuluțiu, pentru că el a cute-
zat să protesteze cu energiă și tărie în
sinodul anului 1838 în contra jurămên-
tului pe „Unio trium nationum” dicend:
„Auditu-s'a în totă lumea o poftă mai
nedreptă ca aceea, ca un cler român,
„mân, care trăesce din sudorea Româ-
nilor, să jure, că el va susține pri-
vilegiile celor trei națiuni, prin care
„națiunea română se ține în jugul sclă-
viei.”

Grave cuvinte fură acele, din gura
unui popă valah! mai grave nici că se
putea pentru că „Unio trium nationum”
a fost fundamentul constituției țerei.

Cu toate acestea vicariul Șuluțiu
nică habar n'a avut. A trăit în cele
mai bune relațiuni cu episcopul Lemeni.
Am fost și eu, împreună cu unchiul
meu în anul 1850 la Lemeni în Clușiu,
am prândit la el. Cel mai de pe

urmă prându cel avu în Ardél, bie-
tul Lemeni; în acea zi a plecat pe
drumul esiliului. Unchiul meu mer-
sesse, ca să i adio dela el. La des-
părțire Lemeni l'a înbrățișat și sărutat,
apoi plângend a dîsu: „Sunt nevino-
vat, cu toate aceste, decât aș av se
„sufert aici în patria mea, bucuros
„m'ășu supune; dér vai! multă mă dore
„s'emi părăsesc țera. Și decât ar da
„Dumnezeu, ca tu să urmez în locul
„meu — dîse el unchiului meu —
„atunci m'ășu duce liniștit.”

**

Cel ce va face istoria nămului
românesc, va căuta în Viena și după
suplica episcopului Șuluțiu, când ceruse:
eliberarea lui Lemeni, ridicarea stărei
marțiale (Belagerungs-Zustand) și o cons-
tituțiă pentru Ardél.

Ministrul- președinte principele Fe-
lix Schwarzenberg îi răspunde: „Cum,
d-ta cutezi ca episcop să subscrii o
astfel de suplică; să scii că ai să per-
dă grația Maiestății sale.” Er episcopul
Șuluțiu luându-și ordurile de pe pept și
punendu-le pe masă a dîsu: „Aceste
sunt grația Maiestății sale, le dau înd-
rept.” Er crucea episcopescă — băgân-
du-o în buzunar — adause: „Acăsta e

grația clerului; de aci încolo sunt un
simplu popă.”

Urmăriți faptele „popilor nostri”
prin toate arhivele lor, pe unde se vor
fi aflând, și veți afla, că ei au fost
naturalii nostri conducători, apoi dascăli,
păstori sufletesci, apărători în necazuri,
advocați și sfătuitori în cause private și
publice, medici chiar, pe unele locuri,
fresce fără diplomă, singuri cu medi-
cina populară, care de altmintrelea e
baza medicinei științifice.

Istoricul va mai cerceța și archi-
vul metropolită din Blășiu, care geme
de acte și tractate, de representațiuni și
remonstrațiuni scrise de metropolitul
Șuluțiu, pentru apărarea bisericești na-
țiunii și a „popilor”, cari în toate tim-
purile au fost obiect de gônă.

Nu dér din bigotism religios, ci
că preoțimea noastră a fost per emi-
nentiam națională, în bine și în rău, ea
și-a putut câștiga o influință atât de
covârșitoare asupra poporului. Decă
vrem deci să fim bine orientați, avem
să ne cunoșcem trecutul: adevăratul
adevăr.

Permiteți-mi, stimate d-le avocat,
să vă atrag atențiunea încă asupra unui
moment mie cunoscut, în privința că-

Societatea numără: 22 membri fondatori, 73 onorari, 40 emeritați. Societatea a ținut 10 ședințe ordinare, 1 extraordinară și 1 festivă. Foi și reviste au încurs la societate 42, dintre care 5 germane, 2 franceze, 1 română scrisă în limba germană, 6 restul românesc. Biblioteca: 936 opuri, în 782 volume și 852 broșuri. Averea totală a societății e de 13,215 fl. 61 cr., dintre care 10,181 fl. 66 cr. bani.

Literatură.

Gramatica limbii românești (Sintaxă. Etimologie. Fonetică. Stilă) întocmită în două cursuri concentrice pentru școlile populare, de Iónu Dariu, învățător la școlile centrale rom. din Brașov. Cursul I. Pentru an. al 3-lea și 4-lea de școală. Ediția II, revădită, corectată și înăvuită. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu în Brașov. 1890. Formată 8° de 80 pag. Prețul 25 cr. — La compunerea acestui opșor didactic, autorul a căutat să se țină strict de povețele pedagogiei și didacticei de ađi, având în vedere dispozițiile normativului nostru școlar, cerințele planului ministerial și împrejurările, în care pöte prospera învățământul la noi.

„Unsere Kunst in Wort und Bild“. Din acest opă au apărut 6 două broșuri (7 și 8) reprezentând o ilustrațiune escelentă: una de renumitul pictor de animale C. Reichert; un capă ideal femeesc de U. Ritzberger, ilustrațiune de Oscar Rex, peisage de August Schader, Baron Stülfried și Emil Iul. Schindler, 2 escelente tipuri de soldați de Hans Schliessmann și Tahi Antal; un tãrg de găște minunată ilustrat de Alvis Schönn, un chip rococo, de C. Schweining, „inainte de dejun“ ilustrațiune de Franz Simm și alte mai multe ilustrațiuni, apoi 50 portrete cu autografele lor, dintre care: Hans Richter, P. K. Rosegger, Kathi Schrott, Friedrich Schögl, Franz de Schönthan, Felix Schweighofer, Spiegel, Söenthal Ossip Schubin; poezii de Rollett, Besegger, Saar, Sacher-Masoch, Silberstein, contele Stadion, Ossip Schubin ș. a. Rară carte, care se ofere un cuprins mai bogat și mai interesant. „Unsere Kunst in Wort und Bild“ se recomandă ca și ună potrivită dară de Crăciun. Legat costă 5 fl. și în broșuri ă 50 cr. se pöta afla în töte librăriile.

Mulțămită publică.

Subsemnatul comitetu parochială aduce adencă mulțămită generoselor persoane mai jos însemnate, pentru sumele, cari au binevoit a subscrie, că voră contribui, și anume celor ce au contribuit pentru clădirea unei biserici române gr. or. în cetatea Brașovului. Sumele subscrise până acum de onorații domni parochieni atingă cifra de 25,800 fl. v. a. Numele marinimosilor subscriitori a acestor sume se voră publica, când voră fi numărate, aducându-li-se din nou mulțămita comitetului. Sumele numărate sunt: Dela dōmna Zoe Ionciovic și Eređii

conformă codicilului rēposatului său soț s'au numărat 1000 fl. Domnul Valeriu Bologna, diriginte de bancă, 100 fl. Prin Domni: Ghița Dobrinescu din Slobozia 500 franci. Pavel Lazaru din Drăgășani 280 franci. Prefect Garofiede și d-lu G. Stroescu din Ploesti 500 fl. Stanu Pitiș din Mizil 120 franci. D-lu Directoru Barcianu 6 fl. D-r. Liviu de Lemenyi pretore superioru în Săliște 120 fl., și anume: 1. Comuna politică Săliște 10 fl. 2. Comuna bisericăscă gr. or. Săliște 10 fl. 3. Dimitrie Romanu comere. 10 fl. 4. Dr. Nicolau Maieru protopresb. 5 fl. 5. I. Comșia & fiu comere. 5 fl. 6. Nicolau Hențiu not. com. 5 fl. 7. Stanu Vulcu primaru în Săliște. 5 fl. toți din Săliște. 8. Iónu Andreiescu primaru în Sibiel 5 fl. 9. Dumitru V. Popa epitropu 5 fl. 10. Dr. Nicolau Calefariu medicu 3 fl. 11. Iordache Roșca Căpitanu comer. 3 fl. 12. Bucur Comșia epitropu 3 fl. 13. Dumitru B. Comșia comere. 3 fl. 14. Iónu B. Comșia comere. 2 fl. 15. Nicolae Peligradu economu 2 fl. 16. Vasile Daderlat economu 2 fl. 17. Nicolae Nartea comere. 2 fl. 18. Nicolae Sërbu comere. 2 fl. 19. Iónu Steflea epitropu 2 fl. 20. Nicolae Neamțu capelanu gr. or. 2 fl. 21. Dumitru Lăpădatu învățătoru 1 fl. 22. Romulu Mircea învățătoru 1 fl. 23. Aron Gogonea învățătoru 1 fl. 24. Iónu Stanu Banciu comere. 3 fl. toți din Săliște. 25. Iónu Popa parochu gr. or. în Săliște 1 fl. 26. Nicolae Mosora epitropu. 27. Dumitru I. Simianu comere. 28. Dumitru Popa economu. 29. Ilie Măgeanu economu. 30. Iónu Dubenski măestru didaru. 31. Constantin Hanciu comere. 32. Iónu Comșia jun. comere. 33. Nicolae Hertia măcelaru. 34. Dumitru O Borcia econom. 35. Dumitru Daderlatu economu. 36. Iónu Răuciu comere. 37. Iónu I. Simianu comere. 38. Nicolae Coma comere. cu câte 1 fl. toți din Săliște 39. Petru Indrieș not. com. Vale 1 fl. 40. Avram Acelenescu not. com. Galeni 1 fl. 41. Ioanu Iónu not. com. Gurariului 1 fl. 42. Gerasimu Carpenișianu not. cerc. Săcele 1 fl. 43. Mateiu Tomoiaga cancel. pretorial 1 fl. 44. Dr. Liviu de Lemenyi pretoru supremu Săliște 8 fl. Suma totală 120 fl. (Va urma.)

Comitetul parochială română gr. or. din cetatea Brașovului.
Bartolomeiu Baiulescu Nicolae Pilția pres. notorū

Insciințare.

În conformitate cu decisiunea comitetului centrală ală reuniunii învățătorilor gr. or. din districtul Brașovului, luată în ședința sa ordinară ținută la 10 Noemvre a. c., se aduce prin acēsta la cunoscința publică a membrilor acestei reuniuni, că biblioteca acesteia este deschisă, totdeuna în Vinerea primă a fiăcării lună căl. jul. dela 10—11 ore a. m. Deci On. membri, cari doresc a imprumuta cărți spre cetire din numita bibliotecă, sunt rugați a se conforma acestei insciințări.
Brașov, 11 (23) Decemvre 1889.
I. Dariu, bibliotecaru substitutu.
*) On. domni, cari au primită liste de colectare sunt rugați a trimite rezultatul.

DIVERSE.

Moștenitorul de tron al Japoniei. Impăratul Japoniei și-a numit, înainte de Noemvre, ca următor ală său pe *Josihito Linno*. Din incidentul acesta în Japonia s'au pus la cale mari festivități în onōrea moștenitorului Josihito.

Mare exploziune s'a întâmplat în Dumineca trecută în Pensylvania, în North Clarendon. Dece tone de nytro-glicerin au sburat în aer și 25,000 de buți cu oleu au arsu. Mai mulți omeni au fost omorâți.

Nonorociri pe mare. Precum ni-s'a telegrafat din Cuxhaven, vaporul olandesă „Leerdam“ în calea lui dela Amsterdam spre Buyenos-Ayres s'a ciocnită în zilele trecute cu vaporul englesă „Gaw“ în apele Mării Nordice. Amēdou corăbiile s'au cufundat. Vaporul franceșă „Emma“, care mergea din Havre spre Hamburg, luând de vestea pericolului a dus în Cuxhaven pe cei 400 călători și 25—35 omeni din personalulă vaporelor cufundate. — O altă nenorocire pe mare s'a întâmplată cu vaporul „Marconimgheti“; 80 de călători însă au scăpat, 6r ceilalți și-au aflată mormentul sub valuri.

Necrologu.

Cu inima frântă de durere aducem la cunoscința tuturor amicilor și cunoscuților, că astăzi la 10 ore a. m. după un morbu îndelungat și duros, și-a dată nobilul său suflet în mână creatorului prea iubitul nostru soț, tată și frate **Victor Pipoșu**, consiliaru reg. de contabilitate în pensiune după un serviciu activ de aproape 40 de ani, implinit cu mare zel, în anulă ală 65-lea ală vieții și ală 36-lea ală fericiite căsătorii. Rămășițele pămētesci ale acestui bărbat bun și înțelept se vor așeza spre eternă odihnă în cimiterul gr. or. din locu, Marți în 24 Decemvre st. n. a. c. la orele 2 d. a. Ah, ne-ai părăsit scumpul nostru tată, care erai sprințul puternic ală familiei tale, dăr inima orfanilor tăi nu se pöte despărți de tine, ci virtutea iubirii sale nemărginite vrea să străbată prin ghile mormentului și să te însoțescă pe tainicul drum ală veciniei. Pe cât de laborioasă și plină de suferințe și-a fostă viața, pe atât de lină fie-ți somnul; memoria ta va fi binecuvēntată de noi, și ferbinți lacrimi vomă vērsa pe mormentul tău până la revedere!
Alba-Iulia, în 22 Decemvre st. n. 1889.

Vēduva: Zinca Pipoșu născ. Tărczy, ca soție, cu fiii: Dr. Petru Pipoșu, profesorul la institutul teologicu-pedagogic în Arad; Gavrilu Pipoșu, oficiant de finance în T.-Kanizza, și ficia: Elena Pipoșu. Frații și surorile defunctului: Petru Pipoșu, jude la tabla reg; Vasile Pipoșu, protopresbiteru; vēd. Elisa Nemeșu născ. Pipoșu; vēd. Eufemia Manu născ. Pipoșu.

Cursul pletci Brașov

din 25 Decemvre st. n. 1889.

Banote românești Cump.	9.22	Vēnd.	9.28
Argintă româneșă	9.16		9.20
Napoleon-d'ori	9.28		9.31
Lire turcesc	10.56		10.61
Imperial	9.56		9.63
Galbin	5.48		5.60
Serie. fonc. „Albina“ 6%	101.—		—
„ „ 5%	98.50		99.—
Ruble rusesc	1.24 1/2		1.25 1/2
Mărci germane	57.50		57.80
Discontulă 6—8% pe anu.			

Cursul la bursa de Viena

din 24 Decemvre st. n. 1889.

Renta de aură 4%	100.50
Renta de hărtiă 5%	98.20
Imprumutulă căilor ferate ungare aură	118.75
do argintă	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	99.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	111.—
Bonuri rurale ungare	88.—
Bonuri croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vină unguresc	99.—
Imprumutulă cu premiul unguresc	136.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	127.25
Renta de hărtiă austriacă	85.90
Renta de argintă austriacă	86.35
Renta de aură austriacă	108.20
Losuri din 1860	138.10
Acțiunile băncii austro-ungare	916.—
Acțiunile băncii de credită ungar.	336.50
Acțiunile băncii de credită austr.	317.75
Galbeni împărătesci	5.56
Napoleon-d'ori	9.31 1/2
Mărci 100 imp. germane	54.70
Londra 10 Livres sterlinge	—

Editor și Redactor responsabilă: Dr. Aurel Mureșianu.

„ALBINA“,
Institut de credit și de economii
Filiala Brașov
ESCOMPTEZA RIMESSE BUNE
cu interesele cele mai ieftine și acordă împrumuturi cambiale, cari pe lângă o reducere corăspunđătoare a sumei cambiului și intru cât starea numerariului din cassă ar permite, se pot și de mai multe ori prolongi.
Informațiuni mai de aproape se potă lua dîlnic în biroulă institutului, piața No. 90 dela 8—2 ore d. a. 87,28

Maximele și reflecșiunile lui de la Rochefoucauld în românește de I. G. Barițiu. (Urmare).
D'abia există ună omă, care ar fi în stare să cunoscă totul răul pe care îl face.
—x—
Onōrea câștigată prin muncă garantează și mai departe câștig de onōre.
—x—
Ce este juneța? O bețiă continuă, frigurile de desvoltare ale rațiunei.
—x—
Bucurosă vremă să ghicim pe alții, dăr n'amă vrea să fim ghiciți.
—x—
Suntă omeni, căroră lumea le oferă laudă și cari în loc de ori-ce alte merite, posedă numai acele slăbiciuni, ce sunt de folos în viața socială.
—x—
Este ună morbu urcios, când cineva este silită a-ți susține viața printr'o dietă severă.
—x—
Femeile adesea cred, că iubesc chiar și când nu iubesc. Preocuparea c'ună mică amoră agitarea spirituală, în care le transpune galanteria, inclinarea

loră friscă pentru deliciul de a fi iubite și rezistența de a ceda rugării, le ademenesc a crede, că iubesc, în vreme ce ele sunt numai cochete.
—x—
Bunătatea de inimă, căreia îi place a se făli atât de mult cu sentimentul, este adesea înlăturată prin cea mai mică alterare a egoismului.
—x—
Absența impuținează ună amoră mediocru și fortifică pe celă tare, întocmai precum vântul stinge o lumină și ațită focul.
—x—
Decă adesea lumea este nemulțămă cu purtătorii de afaceri diplomatice, acēsta vine de acolo, că ei mai totdeuna sacrifică interesulă la reușita negociărilor ce le pörtă, onōrei de a fi reușit în întreprinderea loră.
—x—
Decă facemă iubirea amicilor noștri mai mare decât cum este, apoi acēsta nu o facemă din recunoscință, ci din dorința de a pune în evidență meritele nōstre.
—x—
Aplausul ce lă dămă celor ce tocmai pășesc în lumea mare, derivă

adesea din o invidiă ascunsă, contra celor ce au deja o pozițiune făcută.
—x—
Orgoliulă, care ne însufă o invidiă atât de mare, ne servește adesea, pentru de a modera acea invidiă.
—x—
Suntă neadeveruri învélite, cari semănă așa mult cu adevărul, încâtă amă proba lipsă de pricepere, decă nu ne-amă lăsa a fi amăgiți prin ele.
—x—
Adesea ne trebuie nu mai puțină prudență pentru a ne folosi de un sfat bun, decât pentru a ne consilia bine pe noi înși-ne
—x—
Suntă omeni răi, cari ar fi mai puțin periculoși, decă n'ar avé și calități bune.
—x—
Generositatea este în de ajunsă caracterisată prin numirea sa proprie, cu töte acestea s'ar pută dice, că ea este mintea sănătōsă a orgoliului și mijlocul celă mai nobil de a câștiga laudă.
—x—
Este imposibilă a iubi pentru a doua oră ceea ce amă încetată odată de a iubi.
—x—

Suntă casuri și morbură, care în anumite timpuri se agravează prin medicamente și adevărata iscusință constă în aceea a sci, când este periculosă a le aplica.
—x—
O naivitate afectată este o hipocrisiă fină.
—x—
Errori de dispozițiune sunt mai dese, ca cele ale inteligenței.
—x—
Meritele omului își au sesonulă lor ca și fructele.
—x—
Despre temperamentul omului se pöte dice aceea ca și despre multe edificii, că au latură diferite: parte plăcute, parte neplăcute.
—x—
Mōderățiunea nu pöte să-și câștige meritulă a combate și subjugă ambițiunea. Amēdoue nu se află nicădată laolaltă. Mōderățiunea este lăngedire și flegmă, ambițiunea, este agilitatea și focul sufletului.
—x—
Iubimă mai totdeuna pe cei ce ne admiră dăr nu totdeuna pe aceia pe cari îi admirăm noi.
—x—

Cancelaria Negruțiu

in Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania

DESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1890

la

AMICULU FAMILIEI. Diară beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în 1 și 15 di a luni în număr câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poezii, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tractează cestiumi literare și științifice cu reflesione la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populațiuni din patriă și străinătate; și prin glume, în mare parte ilustrate, nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totu nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci, lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postală.

PREOTULU ROMÂNŪ. Diară bisericesc, scolar și literar — cu ilustrațiuni. — Cursul XVI. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle, și publică portretele și biografiile arhierilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, sârbători și diverse ocașuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soiulu de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericesc, scolară și literară. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postală.

Colectanții primesc gratisu totu alu patrulea esemplaru.

Numeri de probă se trimițu gratisu ori-cui cere.

Totu de aci se mai potu procura și următoarele cărți din editura propriă:

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silasi. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei impreună 1 fl.

Merinde dela școlă seu invățături pentru popor culese din diarul unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Oplu acesta, pentru povățuirile lui valorose, are se ocupe unu locu de frunte în bibliotecile nostre poporale. D-lu autoru a avut nimerita idee, de a publica prin oplu de față unu diart de școlă, ce și-lu făcuse ca elevu de anul I alu școlii poporale superioare din Câmpeni, va se dica pe când era în alu 4-lea anu de școlă. În acestu diar se cuprind diferite impresiuni din copilăria, atât din școlă cât și afară de școlă: o colecție bogată de diferite povățuri primite dela învățatorulu seu, pe cari autorulu le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acestu op, așa că singuru numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitulu despre fumat, des pre curățirea trupulu etc. ar fi de ajunsu pentru a merita se nulipsescă din nici o bibliotecă poporală românească. Oplu cuprinde 289 pagine 8° — Prețulu unui esemplaru cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariulu. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Puterea amorulu. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealulu pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omu de bine. Novelă originală. — Continuarea novelii: **Idealulu pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Miseriile sociale. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Fântana dorulu. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiulu codrulu. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimulu Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Bunica și Nepeștelulu. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé G. Simu. Prețulu 10 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețulu 10 cr.

Eld trebeu se se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanș Tanco. Prețulu 30 cr.

Hermanș și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiulu din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Reginei României. Prețulu 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagine, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poezii poporale, culese de Ioanș Popu Reteganu. Unu volumu de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosă seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenulu Român. Cartea III și IV, cuprind materii forte interesante și amuzante. Prețulu la ambele 50 cr. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colectă de rețete din economiă, industriă, comerț și chemiă. Prețulu 50 cr.

Economiă pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manualu de Gramatica limbii române pentru școlele poporale în trei cursuri, de Maxim Popu, profesor la gimnasiulu din Năsăud. — Manualu aprobatu prin ministeriulu de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulu 30.

Nu mă uita. Colecțiune de vierșuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafi ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școlă poporală pentru învățatori și preparandi. Broș. I. scrisă de Gavriulu Trifu profesor preparandial. Prețulu 80 cr.

Catechese pentru pruncii școlari din școlele poporale. După George Mey preot în Schörlkirch din diecesa de Rottenburg de Titu Budu parochu gr. cat. în Satu-Singatagu, protopopulu distr. Mara. adm. Vicariulu alu Maramureșulu etc. etc. Edițiunea II. Prețulu unui esemplaru cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victoru Russu. Prețulu unui esemplaru cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Prin morțe la victoriă. Comediă într-unu act. După A. Kotzebue localisată de Irina Sonea n. Bogdanu. Prețulu unui esemplaru 10 cr.

Influința mândriei. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu unui esemplaru 30 cr.

Cuvântări bisericesci în tote sârbătorile de peste anu de Ioanș Papiu. — Unu volumu de peste 24 côle 8° mare, hârțiă fină. — Numele d-lui I.

Papiu este multu mai bine cunoscutu clerulu român, decâtu se fiă de lipsă a mai recomanda acestu nou productu alu d-sale. Clerulu român a învățatu a'i apreții scrierile d-sale pentru însemnata loră valoare literară. — Noulu tomu de predici întrece însu tote volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa — avându o notiță istorică la fie-care sârbătoare, — care arată timpul introducerii, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilitu respectiva sârbătoare. — Prețulu unui esemplaru cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de morțe, întocmite de Ioanș Papiu. — Acestu volumu de peste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de morțe, 4 pentru casuri ordinare de morțe întemplate în timpuri diferite ale anulu, 10 la casuri ordinare însu mai speciale de morțe, 4 la înmormântarea omenilor bêtărâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de morțe speciale; — apoi pe mai bine de patru côle urmază o mulțime de iertăciuni precedate de o introducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciuni de bărbatulu dela muier, 2 — a muierii dela bărbat, 3 — a părintelui dela fi, 4 — a mamei dela fi, 5 — a fiilor dela părinți, 6 a fratelui seu surorii dela frați și surori, 7 — a nepoșilor dela moși, moșe, bun, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoșilor dela unchiu și mătușe, 9 — dela nemuri și consăngenii mai departăți, 10 — dela conșoși de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toti creștinii adunați. Recomandăm clerulu român acestu bogatu volumu de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amăsuratu tuturor cerințelor preoșiei fungente la casuri funebrale. Prețulu unui esemplaru spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci, tomul III, scrise de Ioanș Papiu. — Acestu tomu cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețulu unui esemplaru spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolicu seu concordantele tradițiunii în două limbi — română și latină, tractează despre primatul bisericeii și se estinde pe 22 côle 8° mare. — Scris de Ioanș Papiu. — Oplu acesta a fostu recensat favoritoru și laudat și de foile străine. — Prețulu unui esemplaru spedit franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei seu cunoscințele cele mai de frunte despre natura spiritală a omulu, despre relațiunile și scopulu lui espuse în modu popularu de profesorulu Dr. Iosif Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorulu) de Ioanș Papiu. — Acestu op, care se estinde pe 11, côle 8°, e forte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă școlă poporală,

se vinde cu prețulu numai de 50 cr esemplariulu spedit franco.

Manualu catecheticu pentru primii ani scolastici, prelucratu după I. Ar Fritz de Basiliu Rațiu, fostu profesoo de s. scriptură, catechetică și metindică în seminariulu archidieceșanu dis-Blașiu, actualmente vicaru arhier de copescu în Făgărașu. — Acestu opu camare însemnate pentru literatura littechetică română este o prelucrare acerbă, schimbându unele aplicări peșice cu altele recerute de relațiun și lipsele băieșilor noștri, ér cerem je nile bisericesci înlocuindu-le cu ce ș prescrișe și usitate în biserica nostra română. În note se arată și proclerea ce are se o observe catechetu fașe cu discipulu sei. Acesta scriere ar se fiă unu îndreptaru în mână catecheșilor, învășatorilor și a părinșilor la instrucțiunea religișă-morală, ce au se o dea micilor băieș. — Prețulu unui esemplaru din acestu op, — care poartă clausula aprobărei preaven. Ordinariatu metropolitanu din Blașiu și care cuprinde 222 pag. 8°, avându mai multe poezii în textu, — este 1 fl.

Omiliile celui dintre sfinși Părintelui nostru Ioanș Gură-de-Auru la epistolele sfântulu apost. Paulu cătră Titu și Filemonu. Traduse de Constantin Morariu. Prețulu unui esemplaru cu porto francat e 60 cr.

Dumneșcesca liturgie a celui dintru sfinși părintelui nostru Ioanș Chrysostomu compusă din operele acelu sântu părinte, de Ioanș Borosiu parochu gr. cat. și ases. consist. Prețulu unui esemplaru cu porto-francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritaru sufletulu. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci, forte frumosu ilustrată. Prețulu unui esemplaru broșurat e 40 cr., legatu 50 cr., legatu în pânză 80 cr., legatu mai fin 1 fl., legatu în piele 1 fl. 30, în legatură de luxu 2.50—2.80

Micul mărgăritaru sufletescu. Cartică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumosu ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe secșe. Prețulu unui esemplaru broșurat e 15 cr., — legatu 22 cr., legatu în pânză 26 cr.

Cartică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secșe. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplaru e 10 cr.; 50—3 flor.; 100—5 fl.

Visulu Prea Sântei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmatu de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețulu unui esemplaru legat spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusu Christosu. Prețulu unui esemplaru legatu și spedit franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚIU” în Gherla (Sz-ujvár. — Transilvania), unde se cumpără acțiile tuturor băncilor române cu preșurile cele mai bune.